

Primeiros anos de sacerdote

Tras a súa ordenación, san Xosemaría desenvolveu diversas tarefas. En 1928 vería o Opus Dei, e dedicaría a súa vida a seguir esa específica vontade do Señor.

26-02-2014

No curso 1925-26, aínda que se matriculou como alumno non oficial, frecuentou as clases da Facultade de Dereito. En xuño de 1926 presentouse a Dereito Internacional Público (Matrícula de Honra), Dereito

Mercantil (notable), Dereito Político (notable) e Dereito Administrativo (aprobado). Na convocatoria de setembro aprobou Dereito Penal, Facenda Pública, e Procedementos xudiciais, e conseguiu notable en Dereito internacional privado. Quedaba só, para terminar a carreira, unha materia, Práctica forense e redacción de instrumentos públicos. Acolléndose á R.Ou. de 22 de decembro de 1926, sobre exames extraordinarios para alumnos a quen non faltasen máis de dúas materias para acabar os seus estudos, aprobouna na convocatoria extraordinaria de xaneiro de 1927. Obtivo así o título de Licenciado en Dereito, pois entón estaba vixente un R.D. de 10 de marzo de 1917, que suprimira as reválidas e exercicios para a obtención de títulos. Bastaba pagar os dereitos -37,50 Ptas.-, cousa que fixo o 15 de marzo de 1927, ao mesmo tempo que solicitaba o

traslado de expediente a Madrid,
para cursar alí o doutoramento.

David Mainar Pérez acórdase ben daqueles anos, especialmente do curso 1925-26, en que don Xosemaría, xa sacerdote, ía asiduamente á Facultade. Non se lle esqueceu o banco do patio da Universidade en que pasaron tantos intreiros entre clase e clase. Era ?moi aberto no trato cos demais?. Chegou a ter verdadeira amizade mesmo con alumnos que tiñan moitas dúbidas de fe. Sabía acomodarse con graza ás conversacións dos estudantes, que podían dar lugar a situacións violentas para un sacerdote polos temas ou a linguaxe. Pero -continúa David Mainar- ?tiña un algo especial para saír airoso -co seu persoal sentido do humor- de momentos embarazosos, sen perder a dignidade e facéndose respectar delicadamente, sen violencia?.

Outro compañeiro, Juan Antonio Iranzo Torres, alude tamén a que, ao principio, mirábaselle con certo reparo, pero a confianza e a llaneza con que se mostraba, fixo que todos lle tratasen enseguida como uno máis. Eloxia o seu carácter chairro e sinxelo, nada engolado, nin que puidese pensarse vanidoso. Domingo Fumanal remacha esta idea: ?Alguén dixo que era vanidoso, e isto é absolutamente mentira: era todo o contrario?; ?era un home íntegro que, sorrindo, sabía manter Os seus principios?. E agrega que puña especial coidado no trato con mulleres.

Un día mencionou a Domingo Fumanal a súa posible marcha a Madrid. Pareceulle lóxico, porque ? en Zaragoza non tiña campo, nin lle axudaban como merecía?, pensou Fumanal. Don Xosemaría apuntou a posibilidade de colocarse como preceptor, e Fumanal deulle algúns

consellos, con linguaxe viva de estudante, para que tratase ás mulleres dunha maneira distinta a como viña facéndoo: pola delicadeza con que o novo sacerdote vivía a castidade, o seu amigo temía que non puidese prosperar nese tipo de traballo.

Don Xosemaría expúxose saír de Zaragoza, porque, co seu corazón disposto a secundar o querer divino, pensaba que iso que Divos pedíalle - pero aínda ignoraba- podería cumprilo máis facilmente nunha cidade como Madrid. No entanto, mentres esperaba novas luces de Deus, continuou o seu traballo sacerdotal na diocese de Zaragoza.

Ao día seguinte da súa primeira Misa na capela do Pilar, saíra para Perdiguera, a 24 quilómetros de Zaragoza, no extremo occidental da comarca dos Monegros, entre a serra de Alcubierre e o val inferior do río

Gállego. Durante e? tempo que estivo nese pobo, viviu cunha familia de campesiños, todos falecidos xa: Saturnino Engurra; a súa muller, Prudencia Escanero, e un fillo. Nos dous meses que pasou alí, non cesaron as inquietudes da súa alma:

Hospedeime en casa dun campesiño moi bo. Tiña un fillo que todas as mañás saía coas súas cabras, e dábame pena ver que pasaba todo o día por aí, corabaño. Quixen darlle un pouco de catecismo, para que puidese facer a Primeira Comunión. Aos poucos, funlle ensinando algunhas cousas.

Un día ocorréuseme preguntarlle, para ver como ía asimilando as leccións:

-Se foses rico, moi rico, que che gustaría facer?

-Que é ser rico?, contestoume.

-Ser rico é ter moito diñeiro, ter un banco...

-E... que é un banco?

Expliqueillo dun modo simple, e continuei:

-Ser rico é ter moitas leiras e, en lugar de cabras, unhas vacas moi grandes. Despois, ir a reunións, cambiarse de traxe tres veces ao día... Que farías se foses rico?

Abriu moito os ollos, e díxome por fin:

-Comeríame cada prato de sopas con viño!...

Todas as ambicións son iso; non vale a pena nada. É curioso, non se me esqueceu aquilo. Quedei moi serio, e pensei: Xosemaría, está a falar o Espírito Santo.

Isto fíxoo a Sabedoría de Deus, para ensinarme que todo o da terra era iso: ben pouca cousa.

En Perdiguera traballou -até o 18 de maio de 1925- como un sacerdote exemplar, segundo estima o entón monaguillo, hoxe sancristán da parroquia, don Teodoro Murillo Escuer: tempo de confesionario, Santa Misa, rosario pola tarde, hora santa os xoves, catequeses e primeiras comunións, preocupación especial polos enfermos. Visitábaos con frecuencia e, se lles pedían sacramentos, sempre os facilitaba: ? Por aquela época só se adoitaba levar a Sacra Comunión aos enfermos graves, e en procesión; el levábaa a todos os enfermos que a pedisen e en privado?.

Teodoro Murillo sentiu de verdade a súa marcha. En tan pouco tempo tomáralle gran afecto, porque era ?

alegre, cun humor excelente, moi educado, sinxelo e cariñoso?.

Don Xosemaría volveu a Zaragoza. Dedicou máis horas que antes a terminar os seus estudos civís. A súa nai e os seus irmáns vivían con el nunha casa da rúa de San Miguel - derrubada anos despois-, pouco máis aló do cruzamento coa de Santa Catalina. Deu clases de Dereito Romano e Canónico no Instituto Amado, quizá para atendelos economicamente.

Dirixía aquel centro, situado na rúa de Don Jaime 1, número 44, don Santiago Amado Lóriga, capitán de Infantaría, Licenciado en Ciencias. Era unha academia, como as que existían nas cidades máis importantes do país, na que se podían estudar o Bacharelato e os cursos preparatorios dalgunhas Facultades. Tamén se preparaban alí alumnos para o ingreso nas Escolas

de Enxeñeiros e nas Academias Militares, ou para as coñecidas oposicións a Avogados do Estado, Xudicatura, Notarías e Rexistros, ou para outros moitos concursos a corpos do Estado. No Instituto Amado formábanse ademais estudantes de Dereito, Letras, Ciencias, Comercio e Maxisterio.

Debeu ser un centro de prestixio - non pura academia preparatoria de oposicións-, pois en 1927 comezou a publicar unha, revista mensual, na que, xunto a informacións xerais, incluíanse ensaios especializados sobre Dereito, temas militares, ou Enxeñaría e Ciencias. Entre os seus profesores figuraron persoas que serían antes ou despois catedráticos de Universidade, ou figuras coñecidas na vida española. No número 3 da revista, correspondente a marzo de 1927, aparece, por exemplo, unha nota de don Santiago Amado, director do Instituto, que

explica a ausencia da colaboración dun profesor do centro, don Luís Sancho Seral, porque acaba de gañar as súas oposicións á cátedra de Dereito Civil en Zaragoza. Publícase tamén nese número un artigo de don Xosemaría Escrivá, sobre *A forma do matrimonio na actual lexislación española* : é o primeiro texto impreso que se coñece do Fundador do Opus Dei.

En Zaragoza celebraba Misa polo xeral na igrexa de San Pedro Nolasco, do PP. Xesuítas, que residían nas torres de San Ildefonso, pero ían a San Pedro para o culto (todos os Pais e Irmáns daquela comunidade faleceron). Acudía, con xente nova, a varias catequese, unha no barrio de Casabranca. Na Semana Santa de 1927 foi destinado a Fombuena. No arquivo de Notaría Maior do Arcebispado de Zaragoza consta o seu nomeamento como rexente auxiliar do señor párroco de

Perdiguera (30 marzo de 1925), pero o seu nome non volve aparecer nese arquivo, até o 17 de marzo de 1927, en que se lle concede permiso por dous anos, para marchar a Madrid, con motivo de estudos.

Mentres esperaba confiadamente a definitiva luz de Deus, don Xosemaría foi -como será toda a súa vida- un sacerdote cento por cento, entregado ao seu ministerio.

?Era un sacerdote integramente sacerdote e con todas as súas consecuencias. Esta era a impresión indeleble que facía en todos os que lle tratamos naquela época?, afirma o doutor don Juan Jiménez Vargas, hoxe catedrático de Medicamento, que coñeceu ao Fundador do Opus Dei en 1932. Ao longo destas páxinas, teremos ocasión de ver as máis diversas consecuencias da identificación de Mons. Escrivá de Balaguer co seu sacerdocio. Todas

obedecen a unha única raíz: o amor ao Santo Sacrificio da Misa.

Ao meu sesenta e cinco anos - comentaba en 1967-, fixen un descubrimento marabilloso.

Encántame celebrar a Santa Misa, pero onte custoume un traballo tremendo. Que esforzo! Vin que a Misa é verdadeiramente Opus Dei, traballo, como foi un traballo para Xesucristo a súa primeira. Misa: a Cruz. Vin que o oficio do sacerdote, a celebración da Santa Misa, é un traballo para confeccionar a Eucaristía; que se experimenta dor, e alegría, e cansazo. Sentín na miña carne o esgotamento dun traballo divino.

A Cristo tamén lle custou esforzo. A súa Humanidade Santísima resistíase a abrir os brazos na Cruz, con xesto de Sacerdote eterno. A min nunca me custou tanto a celebración do Santo Sacrificio como ese día, cando sentín

que tamén a Misa é Opus Dei. Deume moita alegría, pero quedei feito faragullas.

?Toda a súa vida -escribiu don Marcelo González, Cardeal Primado de España- foi como a prolongación dunha Misa interrompida que glorificaba ao Pai, trataba de obter o perdón para o pecado mediante a graza sacramental, e puña o traballo profesional e as preocupacións familiares como unha hostia purificada xunto ao altar. Todo isto é o que percibín nas conversacións que tiveron con el, e tamén o captei cos seus escritos, e véño comprobando nos sacerdotes do Opus Dei que coñecín?.

Sobre a Santa Misa, sobre a Sacra Eucaristía, o Fundador do Opus Dei deixou páxinas bellísimas. Son reflexo do seu corazón namorado, que entendía a Misa como un

epitalamio, como un canto de vodas, manifestación de amor.

É patente o influxo deses textos, que levaron a moitísimas almas, no mundo enteiro, a saborear a divina realidade de que a Santa Misa é **o centro e a raíz da vida interior**, como precisaba constantemente Mons. Escrivá de Balaguer, desde que era un novo sacerdote, e recollería textualmente o Concilio Vaticano II, moitos anos despois.

As palabras do Fundador do Opus Dei sobre a Santa Misa moven e conmoven, porque traslucen unha realidade plena e enteiramente vivida. ¿Creo que o seu chifladura era a Santísima Eucaristía?, estima don Joaquín Mestre Palacio, Prior da nosa Señora dos Desamparados en Valencia, que ampla así o seu testemuño: ¿Vénme á memoria o agarimo, a unción e a piedade con que ao señor Arcebispo (trátase de

don Marcelino Olaechea) e a min ensinábanos os oratorios de Bruno Buozzi (sede central do Opus Dei), deténdose especialmente no Sagrario. Mostrábanolo coa mesma delicadeza e unción con que un misacantano, namorado do sacerdocio, podería mostrar o cáliz da súa primeira Misa?.

Moitas persoas tiveron ocasión de asistir a unha Misa celebrada por Mons. Escrivá de Balaguer. Os seus comentarios son unánimes, achega do modo intenso, delicado, profundamente piadoso, con que celebraba.

O actual bispo de Sigüenza-Guadalaxara, don Laureano Castán Lacoma, non esqueceu as Misas do sacerdote recentemente ordenado, don Xosemaría, en Fonz, un verán de 1926 ó 1927. Don Laureano, entón seminarista, pasaba en Fonz -o seu pobo natal- as vacacións. Coincidiron

con ocasión das curtas visitas que don Xosemaría, coa súa familia, cara á o seu tío, mosén Teodoro, beneficiado da capellanía da casa Moner. Don Laureano axudoulle algunha vez a celebrar a Santa Misa na capela dos señores de Otal -Barón de Valdeolivos-, con quen lle unía -tamén a don Laureano Castán Lacoma- unha gran amizade. E enaltece ?a piedade e fervor con que celebraba o Santo Sacrificio, ao que eu me unía con piedade e devoción grandes, que non lle pasaron inadvertidas a Mons. Escrivá, como en data recente comentábame por escrito don Álvaro do Portillo. É fácil de entender que xa entón vivía o que anos máis tarde escribiría: **A Misa é acción divina, trinitaria, non humana. O sacerdote que celebra serve ao designio do Señor, prestando o seu corpo e a súa voz; pero non obra en nome propio, senón *in acode et in nomee Christi*,**

na persoa de Cristo, e en nome de Cristo?.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/gl-es/article/primeros-
anos-de-sacerdote/](https://dev.opusdei.org/gl-es/article/primeros-anos-de-sacerdote/) (05-08-2025)